

**ממשל תאגידי, פרטים נוספים
ונספחים
30.06.2017**

הדוח על הסיכונים ותאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו נכללים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il < אודות > מידע כספי < גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים ובאתר מגנ"א של רשות ניירות ערך: www.magna.isa.gov.il

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
תוכן העניינים

עמוד	
א. ממשל תאגידי	
206	שינויים בדירקטוריון
206	המבקר הפנימי
ב. פרטים נוספים	
206	השליטה בבנק
207	מינויים ופרישות ומבנה ארגוני
207	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
209	דירוג אשראי
ג. נספחים	
210	שיעורי הכנסה והוצאה

שינויים בדירקטוריון

כיום, מונה הדירקטוריון 15 דירקטורים.

למידע בנוגע לשינויים בהרכב הדירקטוריון שאירעו במהלך הרבעון הראשון לשנת 2017 ראה פרק [שינויים בדירקטוריון בדוח הכספי לשנת 2016](#).

ביום 29 במרס 2017, הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, הודיעה לבנק על רשימת המועמדים מטעמה לבחירה כדירקטורים באסיפה הכללית של הבנק לשנת 2017, וזאת בעקבות הודעה מקדימה בדבר כוונת הבנק לזמן אסיפה כללית שפורסמה ביום 15 במרס 2017 (ראה דיווח מיידי מיום 15 במרס 2017 (אסמכתא: 01-024366-2017)). הרשימה הנ"ל כוללת, בין היתר, את ד"ר סאמר חאג' יחיא (דירקטור במעמד "דירקטור אחר") ופרופ' חיים לוי (דירקטור חיצוני בהתאם להוראה ניהול בנקאי תקין מס' 301 של הפיקוח על הבנקים), אשר עתידים לסיים את כהונתם הראשונה כדירקטורים בבנק ביום 29 בספטמבר 2017 וביום 31 באוקטובר 2017, בהתאמה. כמו כן, ביום 17 באוגוסט 2018 עתידים גב' ציפי סמט (דח"צית בבנק) ומר דוד אבנר (דירקטור במעמד "דירקטור אחר") לסיים את כהונתם השניה בבנק.

ביום 5 ביולי 2017 פרסם בנק ישראל עדכונים להוראת נוהל בנקאי תקין 301 ("הוראה 301 המעודכנת") שנועדו לשפר את אפקטיביות עבודת הדירקטוריון ולהגביר את כשירותו המקצועית של הדירקטוריון. במסגרת הוראה 301 המעודכנת שולבו שינויים שמטרתם לאפשר לדירקטוריון לשים בעבודתו דגש על הנושאים המהותיים ביותר לבנק, בין היתר, על ידי מתן אפשרות להאציל חלק מהחלטות לוועדות הדירקטוריון. שינויים מרכזיים נוספים ששולבו בהוראה 301 המעודכנת כוללים: צמצום מספר הדירקטורים המקסימאלי ל-10, במקום 15 דירקטורים כיום וזאת עד ליום 1 ביולי 2020 כאשר בהתאם להוראת המפקחת על הבנקים כבר במהלך שנת 2017 על הבנק להפחית את מספר חברי הדירקטוריון שלו ל-13; הרחבת ההגדרה של "בעל ניסיון בנקאי" והעלאת אחוז הדירקטורים הנדרשים להיות בעלי ניסיון בנקאי; דרישה לשילוב דירקטור אחד לפחות שהנו בעל ניסיון מוכח בתחומי הטכנולוגיה; כמו כן, במסגרת הוראה 301 המעודכנת שולבו גם עקרונות באזל לממשל תאגידי שפורסמו ביולי 2015.

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה והדוח השנתי של המבקר, נכללו בדוח הכספי לשנת 2016.

למידע בנוגע לסיום כהונתו של המבקר הפנימי הראשי ומינוי מבקרת פנימית ראשית חדשה ראה פרק [המבקר הפנימי בדוח הכספי לשנת 2016](#).

הדוחות השנתיים של המבקרים הפנימיים של חברות הבנות בארץ לשנת 2016 הוגשו לוועדת הביקורת ביום 3 באפריל 2017 ונדונו בוועדה ביום 6 באפריל 2017.

הדוחות השנתיים של המבקרים הפנימיים בשלוחות חו"ל לשנת 2016 הוגשו לוועדת הביקורת ביום 3 באפריל 2017 ונדונו בוועדה ביום 6 באפריל 2017.

השליטה בבנק

הבנק מוגדר, על פי הקבוע בד"ר, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

למידע מעודכן לגבי החזקות בעלי עניין בבנק, ראה דוח מיידי מתקן על מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 10 ביולי 2017 (אסמכתא: 01-072006-2017). כן, ראה דיווח רשימת בעלי אמצעי שליטה מהותי ליום 31 במרס 2017 מיום 6 באפריל 2017 (אסמכתא: 01-038475-2017).

אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים

בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 14 במרס 2017, ביום 15 במרס 2017, פורסם דיווח מיידי אודות הכוונה לכנס אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק, אשר על סדר יומה צפויים להיכלל, בין היתר, הנושאים הבאים: (1) מינוי דירקטור חיצוני אחד בהתאם לקבוע בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים או דח"צ אחד בהתאם לקבוע בחוק החברות, התשנ"ט-1999 אשר עומד גם בתנאי הכשירות של דירקטור חיצוני בהתאם להוראה 301, כפי שיקבע על ידי הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 ו-(2) מינוי דירקטור רגיל אחד (דהיינו במעמד "דירקטור אחר" - דירקטור שאינו דירקטור חיצוני כאמור בסעיף 11ד(2) לפקודת הבנקאות) לדירקטוריון הבנק.

לפרטים נוספים ראה הודעה מקדימה בדבר כוונה לזמן אסיפה כללית שנתית שעל סדר יומה מספר נושאים וביניהם מינוי דירקטורים שפורסמה ביום 15 במרס 2017 (אסמכתא: 01-024366-2017).

מינויים ופרישות

מינויים:

מר **שי בסון** ימונה לתפקיד ראש חטיבת לאומי טכנולוגיות וחבר הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, החל מ-1 בספטמבר 2017.
 מר **אילן בוגנים**, המכהן כמ"מ ראש חטיבת לאומי טכנולוגיות, ימונה לתפקיד ראש מערך CTO, CDO ותשתיות וחבר הנהלת הבנק, וידווח אל ראש חטיבת לאומי טכנולוגיות החל מ-1 בספטמבר 2017.

מבנה ארגוני

מערך ציות ואכיפה

מערך הציות כפוף לחטיבה לייעוץ משפטי. לאור השינויים הארגוניים והמינויים שבוצעו בבנק במהלך תקופת הדוח, מערך הציות ממשיך להיות כפוף עד לסוף שנת 2017 בלבד לחנן פרידמן, שכיהן כיועץ המשפטי של הבנק ועומד כיום בראש חטיבת אסטרטגיה ורגולציה.

חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו - ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

ראה תאור מפורט [בדוח הכספי לשנת 2016 - עמודים 314-311](#).

בתקופת הדוח פורסמו הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. מרבית ההוראות מצויות בשלבים שונים של דיונים, ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל. בפרק זה מפורטות הוראות אשר נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח והוראות הצפויות להיכנס לתוקף, אשר השפעתן על הבנק צפויה להיות משמעותית.

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017 - שינוי מבנה הבורסה

ביום 6 באפריל 2017 פורסם התיקון לחוק שבנדון. מטרתו העיקרית של החוק הפיכת הבורסה לתאגיד למטרות רווח במבנה בעלות המופרדת מהגישא למסחר, המסוגל להוות תחרות משמעותית לבורסות בשווקים בינלאומיים ולזירות מסחר אלטרנטיביות בארץ ובח"ל. לצורך כך תעבור הבורסה שינוי מבני באישור בית משפט, שבסיומו תהפוך מחברה מוגבלת בערבות לחברה בעלת הון מניות, אשר יתחלק בין חברי הבורסה.

להלן עיקרי החוק:

- הגישה למסחר לא תחייב בעלות בבורסה אלא תהא מבוססת על התקשרות חוזית בין הבורסה לבין החברים.
- החל מהמועד בו יאשר בית המשפט את השינוי המבני, החזקותיהם של חברי הבורסה הקיימים, מעבר לשיעור של 5%, יורדמו ולא יקנו להם כל זכות, ותחול עליהם חובה למכור כל החזקה מעבר לשיעור זה, עד תום חמש שנים ממועד אישור הסדר כאמור, או עד מועד הנפקת מניות הבורסה בתל אביב לציבור ורישומן למסחר, לפי המוקדם.
- חברי הבורסה הקיימים יהיו זכאים לתמורה בגין מכירת החזקותיהם כאמור מתוך ההון העצמי של הבורסה, בלבד. חברי הבורסה הקיימים שימכרו את החזקותיהם, יעבירו לבורסה את מלוא ההפרש שבין תמורת המכירה שהתקבלה בידיהם, לבין שווי החזקות שנמכרו על ידם, בהתאם להון העצמי של הבורסה בהתאם לדוחותיה הכספיים לשנת 2015.
- לא יחזיק אדם אמצעי שליטה בבורסה בשיעור 5% או יותר, אלא על פי היתר החזקה שניתן על ידי רשות ניירות ערך. בנוסף, לא ישלוט אדם בבורסה אלא על פי היתר שנתנה הרשות. בכל מקרה, תאגיד בנקאי וחבר בורסה לא יהיו רשאים לקבל היתר החזקה או שליטה בבורסה.
- הבורסה תוכל לחלק דיבידנד לבעלי המניות.
- ממשל תאגיד - מרבית הדירקטורים יהיו בלתי תלויים. נקבע, כי כל עוד חברי הבורסה (הבנקים) מחזיקים מעל 50%, ימונו מרבית הדירקטורים הבלתי תלויים על ידי ועדה חיצונית (הוועדה לאיתור מועמדים).
- לשר האוצר סמכות להעניק ולהתלות רישיון בורסה. חל איסור להציע שרותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך, אלא אם היא מנוהלת על ידי הבורסה.
- הבורסה תפרסם את העמלות שגובים חברי הבורסה מלקוחותיהם בפורמט בר השוואה, וחברי הבורסה נדרשים לדווח לה על עמלות אלו וכל שינוי שלהן.

כפועל יוצא מהוראות החוק, הבנק ידרש למכור את החזקותיו בבורסה העולות על שיעור של 5%, וזאת בהתאם למתווה ובלוחות הזמנים הקבועים לעניין זה בחוק.

מכתב הפיקוח על הבנקים לגבי התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן

בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הדן בהתייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. המכתב הנוכחי, אשר פורסם ביום 13 ביוני 2017, מרחיב את מכתבו האמור של בנק ישראל.

במסגרת ההרחבה מובהר, כי הפיקוח מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כוח אדם, גם אפשרויות לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה וההנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי.

הפיקוח יאשר לתאגיד בנקאי הקלות בנושא הלימות ההון בגין יישום של תכנית להתייעלות בנושא הנדל"ן, בכפוף לתנאים שונים שפורטו במכתב.

ההקלה במדידת ההון הרגולטורי תופחת לתקופת הזמן של תכנית התייעלות. בתום פרק זמן זה יימדד ההון הרגולטורי בלא ההשפעות של ההקלה.

תוקף מכתב עידוד התייעלות מינואר 2016 הוארך בשנה וחצי נוספות עד ליום 30 ביוני 2018. הארכת תוקף המכתב תאפשר לתאגיד הבנקאי: (א) לבחון ולבצע תכנית התייעלות בתחום הנדל"ן ו-(ב) להרחיב את תכנית התייעלות בתחום כוח האדם.

סיוטת תיקון להוראה ניהול בנקאי תקין 315 - "הפרשה נוספת לחובות מסופקים"

ביום 6 ביוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים את הסיטה שבנדון. על פי התיקון, יידרש הבנק לעמוד במגבלת החבות הענפית, כך שהחבות לענף מסוים לא תעלה על שיעור של 20% מסך כל חבויות הציבור לתאגיד הבנקאי.

לגבי ענף "בינוי נדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרי בנייה" קובעת הסיטה, כי בתנאים מסוימים יהיה התאגיד הבנקאי רשאי לקבוע את שיעור המגבלה על סך 22%. במקביל בוטלה הדרישה לביצוע הפרשה נוספת והפרשה כללית במקרה של חריגה מהמגבלות המפורטות בהוראה, לאור חוסר האפקטיביות של הפרשות אלו וכחלק מהשאיפה להקל ולפשט ברגולציה. במקום הפרשה כאמור נדרש תאגיד בנקאי, שנוצרה אצלו חריגה מהמגבלות המפורטות בהוראה להודיע על כך לפיקוח על הבנקים ללא דיחוי, יחד עם תכנית לביטול החריגה בהקדם האפשרי.

יוזמות חקיקה שונות בתחום הגברת התחרותיות בשוק האשראי הקמעונאי

בתקופה האחרונה הושם דגש מיוחד על חקיקה המעודדת את התחרות, בעיקר בכל הנוגע לתחום האשראי הקמעונאי. מגמה זו משתקפת בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 (כמפורט בדו"ח הכספי לשנת 2016); וכן בהוראות ויוזמות חקיקה נוספות אשר נועדו להקל על כניסתם לשוק של שחקנים חדשים, בין היתר, באמצעות הגדלת המקורות שיעמדו לרשותם, קביעת מדרגות רגולטוריות מקלות, ומתן הקלה בהתחברות למערכות התשלומים והסליקה.

להלן מספר דוגמאות להוראות שנועדו לעודד את התחרות כאמור:

- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ז-2016, שנכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2017, וקובע מסגרת כוללת להסדרת שוק האשראי החוץ-בנקאי והחוץ-מוסדי בישראל;
- הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים)(תיקון מס' 4) (הפעלת מערכת לתיווך באשראי), התשע"ז-2017, אשר עניינה הקמת מערכת מקוונת המתווכת בין מלווים לבין לוויים (P2P);
- הצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות (תיקון מס' 3) התשע"ה-2015 - "חוק אשראי הוגן";
- הצעה לעדכונים בכללי ההשקעה החלים על גופים מוסדיים.

השינויים הנ"ל, לצד יוזמות שמוביל בנק ישראל, כגון: בניית מאגר נתוני אשראי, עידוד התייעלות המערכת הבנקאית וקידום רגולציה התומכת במעבר לבנקאות דיגיטלית בערוצים ישירים, צפויים להשפיע בשנים הקרובות על שוק הבנקאות בישראל.

ועדת החקירה הפרלמנטרית להתנהלות המערכת הפיננסית בהסדרי אשראי ללווים עסקיים גדולים

ביום 5 ביולי 2017 אישרה מליאת הכנסת את הצעת ועדת הכנסת לעניין הקמתה של ועדת חקירה פרלמנטרית בראשות יו"ר ועדת הכלכלה, ח"כ איתן כבל, אשר תדון בהתנהלות הבנקים, הגופים המוסדיים והרגולטורים בעניין הקצאות אשראי ללווים עסקיים גדולים משנת 2003 ואילך. ועדת החקירה תניח על שולחן הכנסת, עם סיום דיוניה, דוח המפרט את פעולותיה ומסקנותיה.

סיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ז-2017

ביום 24 ביולי 2017 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את התיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט-2009. בהמשך לאמור בדוח השנתי לעניין התקנות כאמור, לא נכללה בנוסח שאושר המגבלה שנכללה בסיוטת התקנות לעניין השיעור המרבי של עמלת הרכישה או המכירה שתשולם לתאגיד שיש בינו לבין אחד מחברי קבוצת המשקיעים הסכם למתן שירותי ניהול או תפעול.

הצעת חוק אשראי הוגן (תיקון מס' 3 לחוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות, התשנ"ג-1993)

הצעת החוק עברה בקריאה שנייה ושלישית ביום 25 ביולי 2017.

ההצעה מבקשת להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לבין אלה החלות על מלווים מוסדיים (מבטחים, בנקים, תאגידי עזר, סולקים וכיוצא).

ההצעה חלה על לווים שהם יחידים. עם זאת, שר המשפטים בהסכמת שר האוצר, הנגיד ובאישור ועדת החוקה, יוכל להרחיב את תחולת החוק או חלק מסעיפיו גם לסוגי תאגידיים.

הצעת החוק כוללת, בין היתר, הוראות בנושאים הבאים:

- חובות גילוי ללווה.
- מגבלות לעניין העלות המירבית של האשראי.
- כללים לעניין הקדמת מועד פרעון הלוואה.
- סנקציות - למקרה של אי עמידה בחוק.

דירוג אשראי

להלן דירוג האשראי של המדינה והבנק ליום 10 באוגוסט 2017:

טווח קצר	תחזית	טווח ארוך	חברת דירוג	
P-1	stable	A1	Moody's	מדינת ישראל
A-1	stable	A+	S&P	
F1+	stable	A+	Fitch	
P-1	stable	A2	Moody's	בנק לאומי: מט"ח
A-2	stable	A-	S&P	
F1	stable	A	Fitch	
-	stable	AAA	S&P מעלות	דירוג מקומי (בישראל)
P-1	stable	Aaa	מידרוג	

ב-14 בפברואר 2017 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-19 במרס 2017 סוכנות הדירוג Moody's אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-21 ביוני 2017 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-9 באוגוסט 2017 סוכנות הדירוג Moody's אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות^(א) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
3.75	2,221	240,257	4.14	2,405	235,858
בישראל					
4.27	235	22,388	4.10	235	23,286
מחוץ לישראל					
3.79	2,456	262,645	4.14	2,640	259,144
סך הכל ^(ד)					
אשראי לממשלה					
3.71	4	437	4.62	7	617
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.71	4	437	4.62	7	617
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
1.23	20	6,556	2.42	20	3,341
בישראל					
2.52	4	641	4.00	5	508
מחוץ לישראל					
1.34	24	7,197	2.62	25	3,849
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.10	8	33,491	0.10	11	45,611
בישראל					
0.07	1	5,505	0.08	1	4,769
מחוץ לישראל					
0.09	9	38,996	0.10	12	50,380
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	1,564	0.40	1	1,010
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	1,564	0.40	1	1,010
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ה)					
1.10	171	62,579	0.95	148	62,213
בישראל					
1.79	22	4,961	2.62	33	5,095
מחוץ לישראל					
1.15	193	67,540	1.08	181	67,308
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ו)					
0.69	17	9,887	0.80	18	8,992
בישראל					
6.72	1	61	6.61	3	186
מחוץ לישראל					
0.73	18	9,948	0.92	21	9,178
סך הכל					
2.81	2,704	388,327	2.98	2,887	391,486
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
6,479			6,623		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
39,442			36,622		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ז)					
2,704			2,887		
434,248			434,731		
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות					
3.17	263	33,556	3.31	277	33,844
מחוץ לישראל					

הערות ראה [עמוד 216](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.58)	(356)	243,110	(0.67)	(396)	238,685
בישראל					
(0.01)	(3)	89,569	(0.03)	(8)	101,069
לפי דרישה					
(0.92)	(353)	153,541	(1.13)	(388)	137,616
לזמן קצוב					
(0.80)	(32)	15,918	(0.86)	(33)	15,459
מחוץ לישראל					
(0.23)	(2)	3,410	(0.46)	(5)	4,369
לפי דרישה					
(0.96)	(30)	12,508	(1.01)	(28)	11,090
לזמן קצוב					
(0.60)	(388)	259,028	(0.68)	(429)	254,144
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
(2.37)	(1)	167	(2.54)	(1)	159
בישראל					
-	-	652	-	-	592
מחוץ לישראל					
(0.49)	(1)	819	(0.53)	(1)	751
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
-	-	-	-	-	63
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	-	-	-	63
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.29)	(3)	4,143	(0.48)	(5)	4,165
בישראל					
-	-	13	-	-	26
מחוץ לישראל					
(0.29)	(3)	4,156	(0.48)	(5)	4,191
סך הכל					
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	939	(1.08)	(1)	371
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	939	(1.08)	(1)	371
סך הכל					
אגרות חוב					
(4.42)	(278)	24,757	(5.13)	(286)	22,713
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(4.42)	(278)	24,757	(5.13)	(286)	22,713
סך הכל					
(0.92)	(670)	289,699	(1.03)	(722)	282,233
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		79,041			86,641
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
		6,026			6,282
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
		29,808			27,154
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)					
(670)		404,574	(722)		402,310
סך כל ההתחייבויות					
		29,674			32,421
סך כל האמצעים ההוניים					
(670)		434,248	(722)		434,731
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.89	2,034		1.96	2,165	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
2.05	1,803	354,771	2.17	1,921	357,642
בישראל					
2.78	231	33,556	2.92	244	33,844
מחוץ לישראל					
2.11	2,034	388,327	2.23	2,165	391,486
סך הכל					
(0.77)	(32)	16,583	(0.82)	(33)	16,077
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					

הערות ראה [עמוד 216](#).

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
3.14	3,731	239,360	3.67	4,281	235,371
בישראל					
4.07	464	23,050	3.97	463	23,579
מחוץ לישראל					
3.22	4,195	262,410	3.70	4,744	258,950
סך הכל ^(ט)					
אשראי לממשלה					
3.28	7	430	3.90	12	621
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.28	7	430	3.90	12	621
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
0.74	31	8,356	2.08	42	4,063
בישראל					
2.36	8	682	4.14	12	586
מחוץ לישראל					
0.86	39	9,038	2.34	54	4,649
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.10	17	32,464	0.10	23	45,443
בישראל					
0.08	2	5,238	0.07	2	5,483
מחוץ לישראל					
0.10	19	37,702	0.10	25	50,926
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.12	1	1,610	0.19	1	1,055
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.12	1	1,610	0.19	1	1,055
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ד)					
0.96	278	57,822	0.87	270	62,171
בישראל					
1.86	45	4,874	2.44	68	5,615
מחוץ לישראל					
1.03	323	62,696	1.00	338	67,786
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ד)					
0.81	41	10,095	0.55	25	9,144
בישראל					
9.87	4	83	8.77	7	163
מחוץ לישראל					
0.89	45	10,178	0.69	32	9,307
סך הכל					
2.43	4,629	384,064	2.66	5,206	393,294
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
5,912			6,269		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
38,590			34,834		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ה)					
4,629			428,566		
			5,206		
			434,397		
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות מחוץ לישראל					
3.11	523	33,927	3.14	552	35,426

הערות ראה עמוד 216.

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.42)	(502)	240,778	(0.54)	(642)	238,506
בישראל					
(0.02)	(7)	89,855	(0.03)	(15)	99,060
לפי דרישה					
(0.65)	(495)	150,923	(0.90)	(627)	139,446
לזמן קצוב					
(0.76)	(62)	16,237	(0.80)	(65)	16,260
מחוץ לישראל					
(0.23)	(4)	3,545	(0.43)	(10)	4,677
לפי דרישה					
(0.91)	(58)	12,692	(0.95)	(55)	11,583
לזמן קצוב					
(0.44)	(564)	257,015	(0.56)	(707)	254,766
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
(2.53)	(2)	157	(2.38)	(2)	169
בישראל					
-	-	628	-	-	657
מחוץ לישראל					
(0.51)	(2)	785	(0.48)	(2)	826
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
-	-	-	-	-	39
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	-	-	-	39
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.23)	(5)	4,350	(0.42)	(9)	4,270
בישראל					
-	-	15	-	-	14
מחוץ לישראל					
(0.23)	(5)	4,365	(0.42)	(9)	4,284
סך הכל					
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
(0.21)	(1)	945	(0.53)	(1)	376
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(0.21)	(1)	945	(0.53)	(1)	376
סך הכל					
אגרות חוב					
(2.98)	(368)	24,535	(4.00)	(449)	22,680
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(2.98)	(368)	24,535	(4.00)	(449)	22,680
סך הכל					
(0.65)	(940)	287,645	(0.83)	(1,168)	282,971
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		77,581			86,260
פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
		5,979			6,149
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
		28,258			26,948
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)					
	(940)	399,463		(1,168)	402,328
סך כל ההתחייבויות					
		29,103			32,069
סך כל האמצעים ההוניים					
	(940)	428,566		(1,168)	434,397
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.77	3,689		1.84	4,038	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
1.85	3,228	350,137	1.99	3,551	357,868
בישראל					
2.74	461	33,927	2.77	487	35,426
מחוץ לישראל					
1.93	3,689	384,064	2.06	4,038	393,294
סך הכל					
(0.73)	(62)	16,880	(0.77)	(65)	16,931
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					

הערות ראה עמוד 216.

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית	שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
5.27	654	50,603	6.86	795	47,540
(3.74)	(399)	43,268	(5.08)	(448)	35,928
1.53			1.78		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.45	1,542	253,727	2.41	1,581	264,650
(0.34)	(158)	187,092	(0.31)	(150)	192,600
2.11			2.10		
מטבע חוץ					
1.96	245	50,441	2.08	234	45,452
(0.76)	(81)	42,756	(0.97)	(91)	37,628
1.20			1.11		
סך פעילות בישראל					
2.78	2,441	354,771	2.95	2,610	357,642
(0.94)	(638)	273,116	(1.04)	(689)	266,156
1.84			1.91		

הערות ראה [עמוד 216](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
2.47	627	51,106	4.56	1,082	48,025
(1.96)	(419)	43,021	(3.53)	(635)	36,302
0.51			1.03		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.43	2,999	248,678	2.39	3,114	262,655
(0.33)	(305)	185,755	(0.31)	(298)	191,088
2.10			2.08		
מטבע חוץ					
1.92	480	50,353	1.95	458	47,188
(0.73)	(154)	41,989	(0.88)	(170)	38,650
1.19			1.07		
סך פעילות בישראל					
2.36	4,106	350,137	2.62	4,654	357,868
(0.65)	(878)	270,765	(0.83)	(1,103)	266,040
1.71			1.79		

הערות ראה [עמוד 216](#).

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

2017 לעומת 2016		2016 לעומת 2017			
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
גידול (קטון) בגלל שינוי ^(ה)		גידול (קטון) בגלל שינוי ^(ה)			
שינוי נטו	מחיר	שינוי נטו	מחיר	שינוי נטו	מחיר
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
550	623	(73)	184	229	(45)
(1)	(11)	10	-	(9)	9
549	612	(63)	184	220	(36)
נכסים נושאי ריבית אחרים					
(2)	(38)	36	(15)	(27)	12
30	23	7	14	16	(2)
28	(15)	43	(1)	(11)	10
577	597	(20)	183	209	(26)
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
140	146	(6)	40	47	(7)
3	3	-	1	2	(1)
143	149	(6)	41	49	(8)
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
85	126	(41)	11	38	(27)
-	-	-	-	-	-
85	126	(41)	11	38	(27)
228	275	(47)	52	87	(35)
סך הכל הוצאות הריבית					

הערות:

- (א) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, חברות בנות בחו"ל על בסיס יתרות לתחילת הרבעונים.
- (ג) לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (ד) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה בסך של 110 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 518 מיליון ש"ח).
- (ה) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (ו) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.
- (ז) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (ח) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (ט) עמלות לתקופה של שלושה חודשים ושישה חודשים בסך של 102 מיליון ש"ח ו-218 מיליון ש"ח, בהתאמה, נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור (30 ביוני 2016 - 108 מיליון ש"ח ו-232 מיליון ש"ח, בהתאמה).